

Л.П. Черкаська

кандидат педагогічних наук, доцент
кафедри загальної фізики і математики,

Л.О. Матяш

кандидат фізико-математичних наук, доцент
кафедри загальної фізики і математики,
Полтавський національний педагогічний
Університет імені В.Г. Короленка,

м. Полтава

lcherkas72@mail.ru

КОРЕКЦІЯ ЗНАНЬ І ВМІНЬ УЧНІВ ЯК ЗАСІБ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСТУПНОСТІ В СИСТЕМІ НЕПЕРЕРВНОГО НАВЧАННЯ МАТЕМАТИКИ

Одним з важливих завдань, які вирішуються у процесі створення та впровадження сучасних технологій навчання учнів математики, є оволодіння всіма школярами математичними знаннями й уміннями, передбаченими Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти [1]. Адже учні, результати навчання яких відповідають лише початковому рівню навчальних досягнень, не в змозі у подальшому повноцінно опанувати не тільки математику, а й інші дисципліни (зокрема, природничо-математичного циклу). Відтак, нагальною є потреба перегляду та переосмислення змісту дисципліни, розробки відповідного методичного та дидактичного інструментарію, використання якого в освітньому процесі сприяло б реалізації неперервності математичної освіти. Однією з важливих умов успішного просування учнів у послідовному, неперервному, системному засвоєнні математики є дотримання наступності, покликаної певною мірою забезпечувати єдність, взаємозв'язок та узгодженість мети, змісту, форм, методів навчання з урахуванням вікових особливостей школярів на суміжних ступенях освіти.

Трактуючи наступність як загально дидактичний принцип, вважатимемо, що наступність у навчанні в системі ступеневої освіти передбачає функціонування та розвиток окремих ланок системи освіти в напрямі їх зближення. У навчанні математики реалізація принципу наступності проявляється, зокрема, у встановленні зв'язків між новими

та раніше здобутими знаннями як елементами цілісної системи; що забезпечує їх подальший розвиток та осмислення на вищому рівні; сприянні підготовці учнів до оволодіння новими, більш складними знаннями та вміннями в майбутньому; налагодженні зв'язків між інформацією, яка повідомляється на одному уроці й у різних темах курсу, між навчальним матеріалом споріднених навчальних дисциплін.

Ефективність практичної реалізації наступності в навчанні математики забезпечується за рахунок створення навчального середовища, яке сприяло б самореалізації та самоствердженню кожного учня; посилення мотиваційної сторони його навчальної діяльності, що є основою активізації пізнавальної сфери школяра, становлення стійких пізнавальних інтересів до здобування знань, формування системності засвоєної навчальної інформації.

Одним з напрямків роботи із забезпечення наступності, а відтак і неперервності в навчанні математики, є проведення діагностико-коректувальної роботи із запобігання труднощів на суміжних ступенях освіти (основна школа – старша школа), а також здійснення на всіх етапах навчання коректувальної роботи, спрямованої на оперативне виявлення та усунення недоліків і прогалин в математичній підготовці школярів. Своєчасна якісна корекція результатів навчання учнів створюватиме належне підґрунтя для подальшого розширення, систематизації й узагальнення їх знань з основних змістових ліній шкільного курсу математики, формування й відпрацювання відповідних умінь і навичок, тобто забезпечить надійну основу для подальшої реалізації наступності в навчанні.

Розглянемо специфіку організації та дидактичного забезпечення корекції знань і вмінь учнів основної школи, що є необхідним етапом їх підготовки до успішного опанування математики у профільній школі. Вважаємо, що особливості організації корекції результатів навчання слід розглядати у відповідності до специфіки здійснення контролю, оскільки в основі мотивації та проведення корекції лежить інформація про реальний стан навчальних досягнень учнів, засобом отримання якої є контроль. Коректувальна робота, організована і керована вчителем безпосередньо на уроках математики, є вкрай важливою і необхідною, проте, з огляду на об'єктивні обставини (нестача часу для тривалої індивідуальної роботи з учнями, швидкий

темپ просування у навчанні тощо) носить дещо обмежений характер. Відтак, особливого значення набуває корекція, яка здійснюється учнями самостійно, але з використанням спеціальних дидактичних матеріалів, підготовлених учителем завчасно.

Дидактичні матеріали для здійснення контролю та корекції результатів навчання найбільш доцільно структурувати так:

– дидактичні матеріали для проведення контролю;

Тестова контрольна робота включає завдання теоретичного і практичного характеру, добір відповідей орієнтований на можливу подальшу діагностику помилок та планування коректувальної роботи з їх усунення та запобігання у подальшому.

– матеріали для здійснення корекції;

У разі виявлення помилок при виконанні завдань контрольної роботи доцільними є повторне опрацювання матеріалу за основними положеннями теми, відповіді на контрольні запитання, розгляд зразків розв'язань типових вправ, виконання тренувальних завдань;

– дидактичні матеріали для повторного контролю.

Виконання контрольної роботи проводиться з метою встановлення ефективності здійсненої корекції та планування подальшої роботи.

Отже, цілеспрямована коректувальна робота відіграє вкрай важливу роль у забезпеченні неперервності та наступності здобуття якісної математичної освіти учнями основної та старшої школи.

Література

1. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти // Математика в сучасній школі. – 2012. – № 3. – С. 2–7.

Анотація. Черкаська Л.П., Матяш Л.О. Корекція знань і вмінь учнів як засіб забезпечення наступності в системі неперервного навчання математики. У тезах розглядаються особливості реалізації принципу наступності у навчанні математики. Корекція навчальних досягнень учнів основної та старшої школи досліджується з позиції створення основи для реалізації неперервності та наступності в освітньому процесі.

Ключові слова: неперервність математичної освіти, наступність, корекція знань і вмінь, учні основної та старшої школи.

Аннотация. Черкасская Л.П., Матяш Л.А. *Коррекция знаний и умений учащихся как средство обеспечения преемственности в системе непрерывного обучения математике.* В тезисах рассматриваются особенности реализации принципа преемственности в обучении математике. Коррекция знаний учащихся основной и старшей школы исследуется с позиции создания основы для реализации непрерывности и преемственности в образовательном процессе.

Ключевые слова: непрерывность математического образования, преемственность, коррекция знаний и умений, учащиеся основной и старшей школы.

Summary. Cherkas'ka L.P., Matyash L.O. *The correction of knowledge and skills of students as a means of ensuring the continuity in the system of long-period mathematics teaching.* The features of the mathematics teaching continuity principle are reviewed in the theses. The correction of educational achievements of middle and high school students are studied from the perspective of creating a base for the implementation of constancy and continuity in the educational process.

Key words: mathematical education constancy, continuity, correction of knowledge and skills, middle and high school students.